

Nejasnosti ve svěřenském fondu pro případ smrti – doporučujeme zřídit svěřenský fond za života!

V dnešní době narážíme na situaci, kdy vlastník prosperující obchodní společnosti (podnikání) nemá komu předat její řízení. Děti nemají o převzetí společnosti zájem anebo nemají dostatečné vzdělání, znalosti či zkušenosti, aby tuto společnost mohly dále úspěšně vést a spravovat.

Jak tedy v takovém případě postupovat? Jednou z možností je vložit obchodní společnost (podnikání) do svěřenského fondu. Jeho správu bude mít na starosti svěřenský správce, osoba s potřebnou kvalifikací a zkušenostmi. Následné výnosy z podnikání budou prostřednictvím svěřenského fondu přerozdělovány jednotlivým dětem jakožto obmyšleným, a současně bude zachována nedělitelnost společnosti (podnikání) bez ohledu na výsledky pozůstatelnosti řízení.

Svěřenský fond v našem občanském zákoníku zkrátka dává jeho zakladateli instrument, kterým lze efektivně zajistit správu, uchování a převody jeho majetku a zároveň naplnit požadavek, aby vyčleněný majetek byl udržen v celku a nerozdělený při přechodu na následující generace. Zřízení svěřenského fondu tak může být vhodným řešením v případě zájmu zakladatele nerovnoměrně distribuovat majetek **nejen za života, ale rovněž po své smrti.**

TESTAMENTÁRNÍ SVĚŘENSKÝ FOND – ALTERNATIVA K DĚDICTVÍ?

Účel zřízení svěřenského fondu pro případ smrti zdá se být jednoduchý – slouží lidem, kteří chtějí mít jistotu, že bude po jejich smrti s jejich majetkem nakládáno dle jejich přání a v souladu s určeným účelem, což běžné instituty dědického práva umožňují pouze v omezené míře.

Ke vzniku svěřenského fondu pro případ smrti dojde již smrtí zůstavitele, která má za následek automatický přechod majetku z jeho vlastnictví do vlastnictví odděleného a nezávislého. Jelikož je majetek ve svěřenském fondu vyčleněn z majetku zakladatele, mohlo by se zdát, že není předmětem dědického řízení. **Situace ohledně svěřenského fondu pro případ smrti však není v praxi zcela bezproblémová!**

PROBLÉM POZICE SVĚŘENSKÉHO FONDU V RÁMCI PROJEKOVÁNÍ POZŮSTATELNOSTI

Dosud není zcela vyjasněno, zda by majetek vyčleněný do svěřenského fondu pro případ smrti měl být projednán v rámci pozůstatelnosti, nebo ne. **Zákon u testamentárních svěřenských fondů nijak neupravuje ochranu nepominutelných dědiců** (například omezením majetku, který může být do svěřenského fondu vyčleněn).

Přetrvává diskuse, zda má být svěřenský fond, resp. vyčleněný majetek projednáván v rámci pozůstatelnosti. To by mimo jiné mohlo znamenat, že se ve vztahu k nepominutelným dědicům bude pracovat s hodnotou tohoto majetku.

Pokud by měl být majetek vyčleněný do svěřenského fondu součástí pozůstatelnosti, mohl by být teoreticky snížen o povinný díl nepominutelného dědice, resp. zatížen pohledávkou nepominutelného dědice ve značné výši. To by znamenalo, že by zůstavitel pořízení pro případ smrti při existenci nepominutelného dědice nemohl do svěřenského fondu vyčlenit všechny svůj majetek. Nedokonalá právní úprava tak činí testamentární svěřenský fond potenciálně prakticky nepoužitelným.

NEPLATNÉ POŘÍZENÍ PRO PŘÍPAD SMRTI

Mezi další úskalí testamentárního svěřenského fondu můžeme zařadit situaci, kdy by bylo soudním rozhodnutím deklarováno, že pořízení pro případ smrti bylo učiněno neplatně. **V takovém případě by zamýšlený svěřenský fond nemohl existovat** a ve vztahu k veškerému majetku v pozůstatelnosti by se postupovalo dle pravidel intestátní, tj. zákonné posloupnosti.

JE MOŽNÉ KOMPLIKACÍM PŘEDEJÍT?

Nejasnosti ohledně testamentárního svěřenského fondu pravděpodobně vyřeší až konstantní praxe s tímto institutem spojená.

Private Flash

červen 2018

Jak zabránit vytvoření svěřenského fondu, který bude potenciaálně zatížen pohledávkami nepominutelných dědiců? Zcela bezpečné není žádné nastavení, nicméně navrhuje:

- rozšířit pořízení pro případ smrti o konstatování, že obmyšleným nepominutelným dědicům náleží ze svěřenského fondu plnění, pouze pokud budou souhlasit s tím, že toto plnění bude plně kompenzovat povinný díl (plnění by tedy mělo být pro nepominutelné dědice „atraktivní“, aby měli zájem takto podmíněné dědictví přijmout);
- umístit do testamentárního svěřenského fondu „rozumnou hodnotu“ a v pozůstalosti tak nechat dostatek majetku k rozdělení mezi nepominutelné dědice.

SPOLEHLIVÉ ŘEŠENÍ – SVĚŘENSKÝ FOND ZŘÍZENÝ ZA ŽIVOTA SVĚHO ZAKLADATELE

V rámci polemiky nad testamentárním svěřenským fondem se zatím nabízí jako jediná spolehlivá cesta **vytvořit svěřenský fond za života!** Práva a povinnosti správce svěřenského fondu a další nastavení fungování po smrti zakladatele pak lze podrobně specifikovat v jeho statutu.

Vyřešíte tak výše zmíněná rizika a zároveň za svého života naučíte správce, obmyšlené a další dotčené osoby, jak se svěřenským fondem „fungovat“.

Hlavní kontakt:

David Neveselý | Partner | david.nevesely@havelpartners.cz

Nejúspěšnější kancelář v ČR a na Slovensku dle počtu nominací a titulů dosavadních ročníků soutěže

Klienty nejlépe hodnocená právnícká firma v České republice (2010, 2013, 2015)

Právnícká firma roku v České republice (2011–2012, 2014–2017)

Nejlepší právnícká firma pro fúze a akvizice v ČR a na Slovensku (2016)

1. místo v celkovém počtu realizovaných fúzí a akvizic v České republice

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

200 právníků | 400 spolupracovníků

Naši klienti

1 000 klientů | 70 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

OSTRAVA

Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300

BRATISLAVA

Centrum Zuckerman
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900